Publicat pe (https://www.bnm.md)

02.05.2018

Situația financiară a sectorului bancar al RM în trimestrul I 2018

Începând cu anul 2018 băncile din Moldova își conformează activitatea lor noului cadru legislativ în legătură cu trecerea la standardele Basel III prin transpunerea pachetului CRD IV, care urmează a fi implementate pe etape până în anul 2020. Totodată, Banca Națională a Moldovei (BNM) continuă să promoveze reformele în sectorul bancar, axându-se pe transparența acționarilor în scopul atragerii unor noi investitori ce corespund înaltelor cerințe de calitate, pe stabilirea unei guvernări corporative solide la nivelul sectorului bancar, pe identificarea persoanelor afiliate băncilor și pe reflectarea oportună a creditelor neperformante în bilanțurile băncilor.

La 31.03.2018, în Republica Moldova funcţionau 11 bănci licenţiate de Banca Naţională a Moldovei, inclusiv 4 filiale ale băncilor şi grupurilor financiare străine.

Pe parcursul trimestrului I 2018, activele sectorului bancar au continuat să crească, băncile dispunând de un capital și o suficiență a capitalului ponderat la risc adecvate, o lichiditate și profitabilitate înaltă. Concomitent, în sectorul bancar se menține tendința descrescătoare a activității de creditare, însă volumul creditelor acordate în trimestrul I 2018 este în creștere comparativ cu perioada similară a anului precedent. Ponderea creditelor neperformante în portofoliul de credite pe parcursul perioadei menționate s- a diminuat, dar rămâne a fi înaltă, băncile urmând să-și consolideze eforturile pentru micșorarea soldului creditelor neperformante.

În legătură cu creșterea riscului asociat tehnologiilor informaționale, în anul 2017 Banca Națională a solicitat băncilor efectuarea de către o companie de audit externă a auditului TI. În prezent, Banca Națională examinează rezultatele auditului extern TI, care au fost prezentate de bănci și, în caz de necesitate, va solicita băncilor elaborarea unor măsuri pentru înlăturarea deficiențelor depistate.

Acțiunile Băncii Naționale a Moldovei privind băncile aflate sub supraveghere intensivă și sub regimul de intervenție timpurie

Urmare constatării unor indici ce țin de structura netransparentă a acționarilor și de angajarea în operațiuni de creditare cu risc sporit, Banca Națională a Moldovei, în conformitate cu prevederile Legii instituțiilor financiare, la 11.06.2015, a instituit procedura de supraveghere specială asupra 3 bănci (BC „MOLDOVA-AGROINDBANK" S.A., B.C. „VICTORIABANK" S.A. și BC „Moldindconbank" S.A.). În legătură cu modificările în legislație, supravegherea specială a fost substituită cu supravegherea intensivă, iar la data de 20.10.2016 regimul de supraveghere intensivă la BC „Moldindconbank" S.A. a fost schimbat în regim de intervenție timpurie. Băncile menționate dețin 65.7 la sută din totalul activelor sectorului bancar.

Concomitent, în scopul neadmiterii riscurilor excesive, activitatea băncilor aflate în supraveghere intensivă și sub regimul de intervenție timpurie este monitorizată zilnic de către Banca Națională. Astfel, sunt

examinate situația financiară a acestor bănci, tranzacțiile, ordinele de zi ale ședințelor organelor de conducere etc.

Urmare identificării de către o societate internațională de audit a tranzacțiilor încheiate cu persoanele afiliate B.C. „MOLDOVA – AGROINDBANK" S.A., B.C. „VICTORIABANK" S.A. și BC „Moldindconbank" S.A., la 26 aprilie 2018 Comitetul executiv al Băncii Naționale a luat decizia finală privind calificarea persoanelor afiliate și a solicitat acestor bănci să elaboreze planuri privind conformarea limitelor prudențiale stabilite pentru expunerile față de persoanele afiliate și îmbunătățirea sistemelor de control intern privind identificarea și monitorizarea acestora.

B.C. „VICTORIABANK" S.A.

În ianuarie 2018, la B.C. „VICTORIABANK" S.A. au fost înregistrate schimbări în structura acționariatului. Astfel, la 16.01.2018 a avut loc licitația pe piața reglementată a Bursei de Valori a Moldovei, la care s-a vândut pachetul de acțiuni cu cota de 39.2 la sută. Ca rezultat, investitor a devenit Banca Transilvania, a doua după mărime bancă din România, prin intermediul companiei olandeze VB Investment Holding B.V. Urmare tranzacției, compania VB Investment Holding B.V., care din 24.05.2016 este acționar cu cota de 27.56% din capitalul social al băncii, în parteneriat cu Banca Transilvania din Romania și Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare, în prezent deține cota de 66.77 la sută din capitalul social al băncii, care se va majora până la 72.19 la sută ca urmare a achiziționării suplimentare a 5.42 la sută din acțiunile băncii. De asemenea, au avut loc modificări în componența Comitetului de Direcție al băncii, fiind aprobate de BNM două persoane noi.

BC „MOLDOVA – AGROINDBANK" S.A.

Referitor la constatarea de către Banca Națională a Moldovei a două grupuri de acționari ai BC „MOLDOVA-AGROINDBANK" S.A. care au acționat concertat și au achiziționat o cotă substanțială în capitalul social al băncii în mărime de 43.1 la sută, fără a dispune de permisiunea prealabilă scrisă a Băncii Naționale, aceștia urmau să înstrăineze în termen de 3 luni acțiunile achiziționate. Deoarece acțiunile menționate nu au fost înstrăinate în termenele stabilite, acestea au fost anulate și emise altele noi. Astfel, la Bursa de Valori a Moldovei au fost expuse la vânzare până în iunie 2017 două pachete unice de acțiuni, termenul de vânzare fiind prelungit de mai multe ori. Urmare intrării în vigoare a modificărilor cadrului legal aferent procedurii de vânzare a acțiunilor deținute de persoane care nu dispun de permisiunea BNM, la ședința Comitetului de Conducere al BC „MOLDOVA-AGROINDBANK" S.A. din 08.02.2018, s-a hotărât de a expune la vânzare din 14.02.2018, prin intermediul pieței reglementate a Bursei de Valori a Moldovei, acțiunile menționate (perioada de licitație 17 aprilie 2018 – 30 aprilie 2018).

BC „Moldindconbank" S.A.

În prezent, BC „Moldindconbank" S.A. se află în cadrul regimului de intervenție timpurie, aplicat la data de 20.10.2016, ca urmare a constatării activității concertate a unui grup de persoane care a achiziționat și deține o cotă substanțială în capitalul social al băncii în mărime de 63.89 la sută, fără permisiunea prealabilă scrisă a BNM, încălcând astfel prevederile Legii instituțiilor financiare.

Prin decizia din 20.10.2016, BNM a desemnat administratori temporari ai BC „Moldindconbank" S.A. Începând cu data de 20.01.2018, Comitetul executiv al Băncii Naționale a Moldovei a decis prelungirea pentru o perioadă de șase luni a mandatelor administratorilor temporari ai băncii.

Cu referire la acţiunile care aparţin grupului de persoane, a căror activitate concertată a fost constatată prin HCE al Băncii Naţionale a Moldovei din 20.10.2016 (63.89%), acestea au fost puse sub sechestru în cadrul unei cauze penale. Ulterior, pe parcursul lunii octombrie 2017, custozii și societatea de registru au informat banca despre ridicarea sechestrului. În ianuarie 2018, în conformitate cu prevederile legale, Comitetul de conducere al BC „Moldindconbank" S.A. a aprobat hotărârea cu privire la anularea unor acțiuni emise de către bancă și emiterea unor noi acțiuni, în mărime de 63.89 la sută din capitalul social al băncii, care urmează a fi expuse spre vânzare. Astfel banca a semnat în luna februarie contractul de evaluare a prețului de vânzare a acțiunilor noi emise cu o companie de audit internațională. În urma evaluării efectuate, la data de 13.04.2018, BC „Moldindconbank" S.A. a aprobat, la ședința Comitetului de conducere al băncii, hotărârea prin care a fost stabilit prețul inițial de expunere spre vânzare a acțiunilor nou-emise de bancă, iar la 17.04.2018, banca a publicat pe site-ul său informația aferentă expunerii spre vânzare a 3 173 751 de acțiuni ordinare nominale de clasa I, condițiile vânzării acestora, precum și Memorandumul investițional care cuprinde informații aferente activității băncii și o descriere a situației financiare a băncii pe parcursul a ultimilor 3 ani. Astfel, acțiunile au fost expuse spre vânzare ca pachet unic, pentru o perioadă de 3 luni.

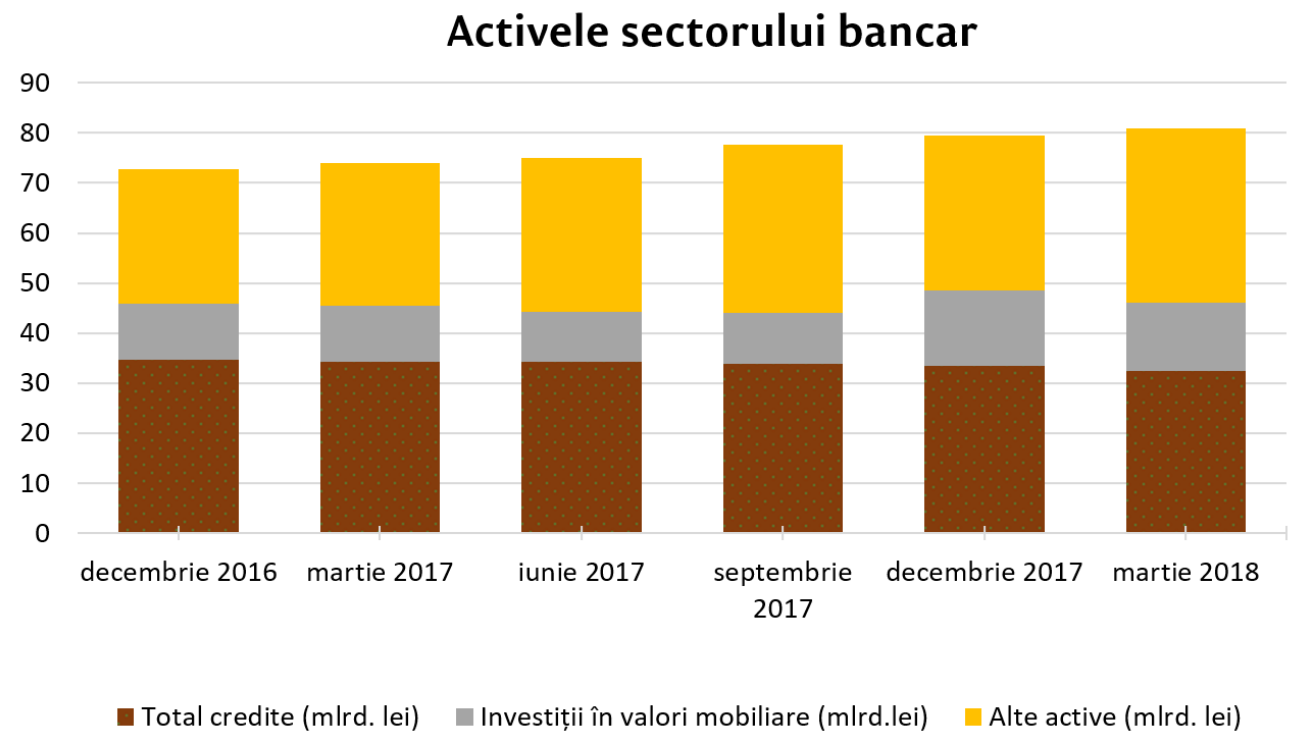
Situația financiară a sectorului bancar și conformarea cu reglementările prudențiale

La 31.03.2018, situația din sectorul bancar, reflectată în baza rapoartelor prezentate de către băncile licențiate, a înregistrat următoarele tendințe:

Activele și obligațiunile

Activele totale au constituit 81.0 miliarde lei, majorându-se pe parcursul trimestrului I 2018 cu 1.8 la sută (1.4 miliarde lei).

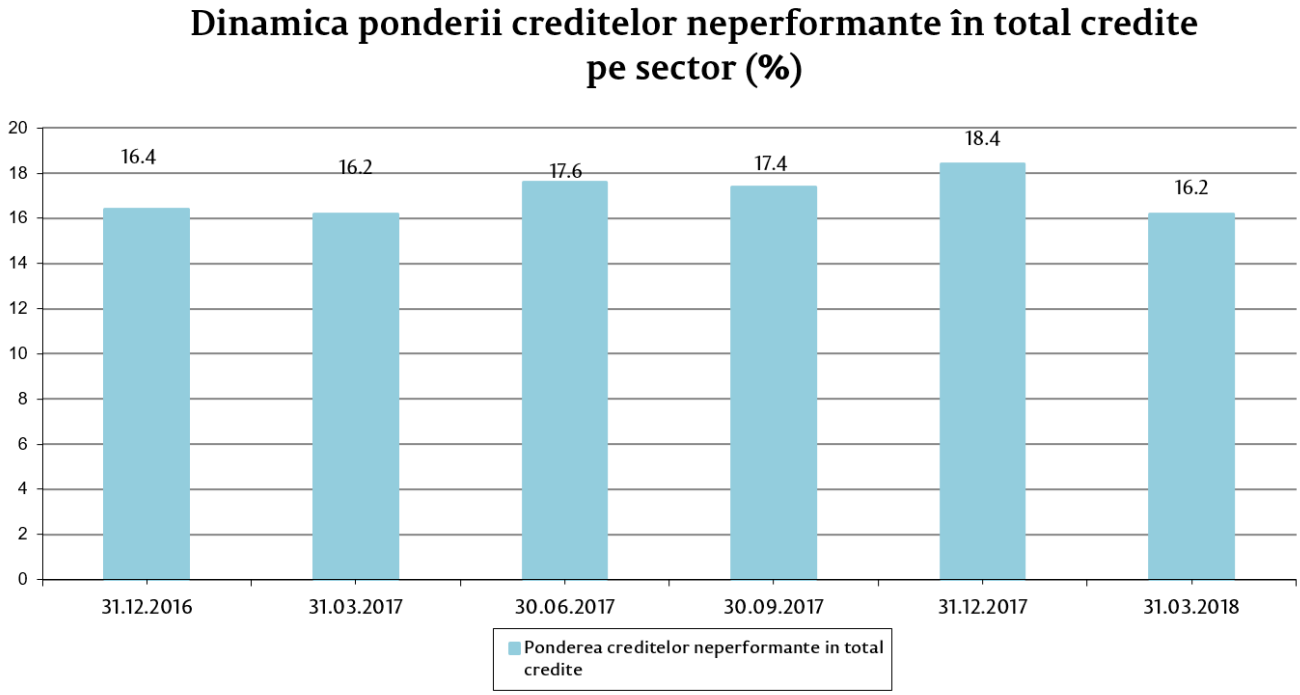
La 31.03.2018, soldul portofoliului de credite brut a constituit 40.0 la sută din totalul activelor sau 32.4 miliarde lei, micșorându-se pe parcursul trimestrului I 2018 cu 3.3 la sută (1.1 miliarde lei). Totodată, pe fundalul diminuării ratei dobânzii la credite, s-a majorat volumul creditelor noi acordate în trimestrul I al anului 2018 față de aceeași perioadă a anului precedent, creșterea alcătuind 5.4 la sută.

Investițiile în valori mobiliare (certificatele Băncii Naționale și valorile mobiliare de stat) au înregistrat o pondere de 16.7 la sută din totalul activelor, fiind cu 2.3 p.p. mai mică comparativ cu sfârșitul anului 2017.

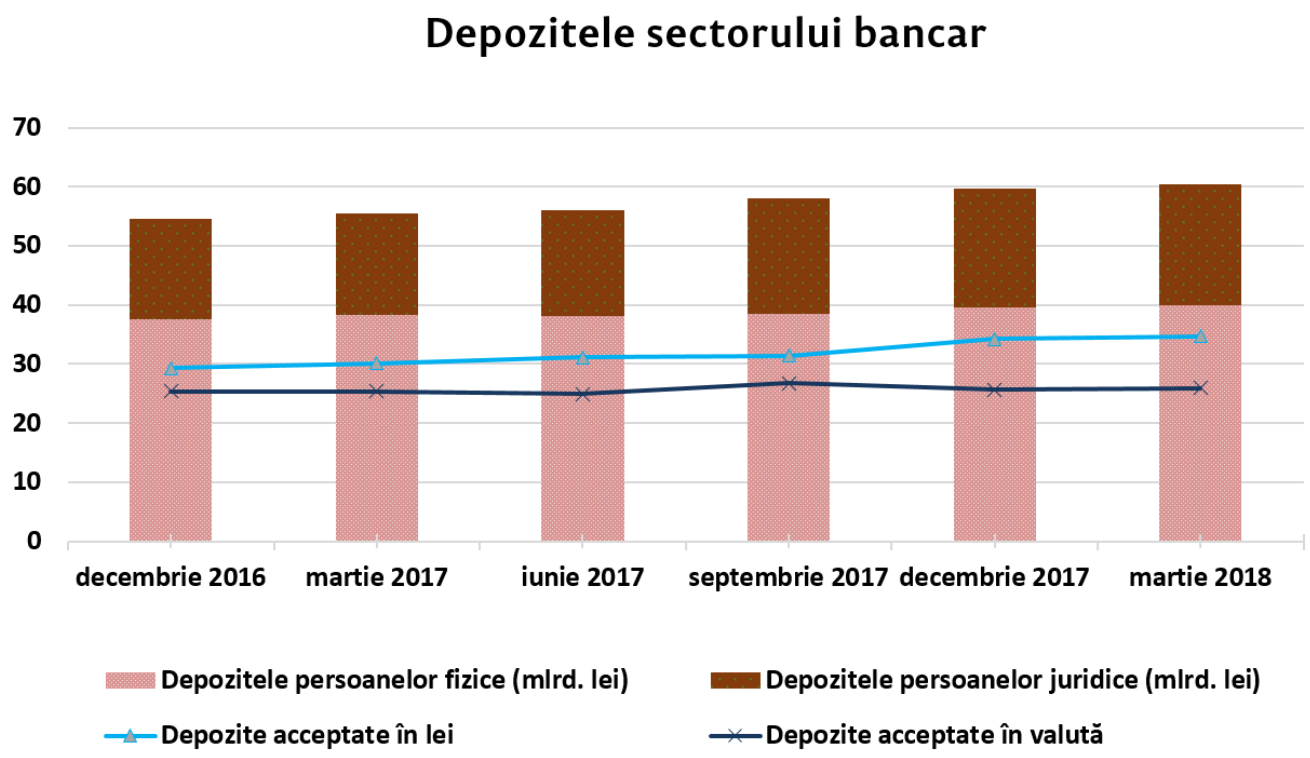
Restul activelor, care constituie 43.3 la sută, sunt menținute de către bănci în conturile deschise la Banca Națională, în alte bănci, în numerar etc.

Pe parcursul trimestrului I al anului 2018, ponderea creditelor neperformante (substandarde, dubioase și compromise) în totalul creditelor a descrescut cu 2.2 p.p. față de finele anului 2017, constituind 16.2 la sută la 31.03.2018. Indicatorul menționat diferă de la o bancă la alta, variind de la 3.8 la sută până la 34.9 la sută.

Pe parcursul trimestrului I al anului 2018, în sectorul bancar a continuat tendința de creștere a soldului depozitelor. Conform rapoartelor prudențiale, acesta s-a majorat cu 1.1 la sută în perioada de referință, constituind 60.6 miliarde lei (depozitele persoanelor fizice au constituit 65.9 la sută din totalul depozitelor, depozitele persoanelor juridice – 33.8 la sută și depozitele băncilor – 0.3 la sută). Cel mai mare impact asupra majorării depozitelor au avut-o creșterea depozitelor persoanelor juridice cu 389.2 mil. lei (1.9 la sută). De asemenea, s-a majorat și soldul depozitelor persoanelor fizice cu 280.6 mil. lei (0.7 la sută).

Din totalul depozitelor, 57.3 la sută a revenit depozitelor în lei, soldul acestora s-a majorat cu 422.3 mil. lei (1.2 la sută), constituind 34.7 miliarde lei la 31.03.2018. Depozitele în valută au alcătuit 42.7 din totalul depozitelor, soldul acestora a crescut pe parcursul trimestrului cu 258.5 mil. lei (1.0 la sută), alcătuind 25.9 miliarde lei..

Totodată, în luna martie 2018, la B.C. "EXIMBANK - Gruppo Veneto Banca" S.A. s-a schimbat acționarul unic, aceasta devenind parte a Grupului Intesa Sanpaolo, e de menționat că din perimetrul achiziției au fost excluse creditele neperformante.

Conformarea cu cerințele prudențiale

Băncile continuă să mențină indicatorii lichidității la un nivel înalt. Astfel, valoarea indicatorului lichidității pe termen lung (principiul I al lichidității) a constituit 0.6 (limita ≤1), fiind la același nivel cu finele anului 2017. Lichiditatea curentă pe sector (principiul II al lichidității) s-a majorat cu 1.3 p.p., constituind 56.8 la sută (limita ≥20%), mai mult de jumătate din activele sectorului bancar fiind concentrate în active lichide. E de menționat că cele mai mari ponderi în active lichide le dețin depozitele la BNM – 39.7 la sută, valorile mobiliare lichide – 29.4 la sută și mijloacele interbancare nete – 20.5 la sută. Pe parcursul trimestrului I al anului 2018 a crescut ponderea depozitelor la BNM cu 3.6 la sută și ponderea mijloacelor interbancare nete cu 0.2 p.p. Totodată, a descrescut ponderea valorilor mobiliare lichide cu 4.9 p.p.

Principiul III al lichidității, care prezintă raportul dintre lichiditatea efectivă ajustată și lichiditatea necesară pe fiecare bandă de scadență, nu trebuie să fie mai mic de 1 pe fiecare bandă de scadență. Urmare schimbării structurii de finanțare, o bancă nu respectă limita prudențială pe benzile de scadență între 3 şi 6 luni și între 6 şi 12 luni.

Indicatorul suficienței capitalului ponderat la risc pe sectorul bancar a înregistrat valoarea de 33.2 la sută, limita reglementată pentru fiecare bancă (≥16 la sută) fiind respectată. Aceasta variază între 23.8 la sută și 89.1 la sută.

La situația din 31.03.2018, capitalul de gradul I a constituit 10.6 miliarde lei și pe parcursul perioadei menționate a înregistrat o creștere de 5.4 la sută (542.6 mil. lei). Creșterea capitalului de gradul I a fost determinată, în principal, de obținerea profitului în trimestrul I în valoare de 522.3 mil. lei. De asemenea, s-a micșorat mărimea calculată dar nerezervată pentru pierderi la active și angajamente condiționale cu 275.0 mil. lei și imobilizările necorporale nete cu 2.3 mil. lei. Concomitent, asupra capitalului au influențat negativ impactul tranziției la IFRS 9, care a constituit 226.6 mil. lei.

Referitor la Regulamentul privind expunerile „mari", e de menționat că o bancă continuă să încalce limita prudențială stabilită de BNM de 15 la sută din capitalul normativ total. Totodată, banca dispune de un plan de diminuare a expunerii, respectând termenele stabilite în plan.

De asemenea, o bancă încalcă limita prudențială de 30 la sută a indicatorului Ponderea sumei celor zece mai mari datorii nete la credit în portofoliul total al creditelor și angajamentele condiționale incluse la cele zece mai mari datorii în legătură cu diminuarea considerabilă a portofoliului de credite la o bancă (cesionarea creditelor). Banca va elabora un plan de diminuare a indicatorului menționat care va fi transmis BNM pentru examinare.

Veniturile și rentabilitatea

La 31.03.2018, profitul a însumat 522.3 mil. lei și comparativ cu perioada similară a anului precedent s-a majorat cu 4.5 la sută.

Veniturile totale au constituit 1.8 miliarde lei, dintre care veniturile din dobânzi 60.9 la sută (1.1 miliarde lei), iar veniturile neaferente dobânzilor – 39.1 la sută (692.7 mil. lei). Concomitent, cheltuielile totale au alcătuit 1.3 miliarde lei, inclusiv cheltuielile cu dobânzile – 31.7 la sută (396.8 mil. lei), iar cheltuielile neaferente dobânzilor – 68.3 la sută (854.2 mil. lei).

Majorarea profitului este determinată de majorarea veniturilor neaferente dobânzilor cu 26.5 la sută sau cu 145.1 mil. lei și de diminuarea cheltuielilor aferente dobânzilor (de la depozite) cu 23.7 la sută sau cu 123.5 mil. lei. Ponderi semnificative în veniturile neaferente dobânzilor ocupă veniturile din onorarii și comisioane - 45.1 la sută, alte venituri din exploatare – 27.6 la sută și veniturile din diferența de curs valutar – 27.2 la sută (venituri din comercializarea valutei și din reevaluarea acesteia).

Totodată, au crescut cheltuielile neaferente dobânzilor cu 9.7 la sută sau 75.6 mil. lei. Veniturile din dobânzi au însumat 1.1 miliarde lei, fiind în scădere cu 170.4 mil. lei față de perioada similară a anului precedent ca urmare a diminuării ratei dobânzii, precum și a portofoliului de credite.

La 31.03.2018, rentabilitatea activelor şi rentabilitatea capitalului au constituit 2.4 la sută şi respectiv 15.2 la sută, fiind în creștere cu 0.6 p.p. și respectiv cu 4.2 p.p. comparativ cu sfârșitul anului precedent.

Dezvoltarea cadrului legislativ național și armonizarea acestuia cu legislația UE

În trimestrul I 2018, odată cu intrarea în vigoare la 1 ianuarie 2018 a Legii privind activitatea băncilor nr.202 din 6 octombrie 2017, Banca Națională a Moldovei a inițiat procesul de consultare publică a 8 proiecte de regulamente, care vizează stabilirea cerințelor de fonduri proprii și tratamentul riscurilor de credit, de piață, operațional și de decontare/livrare în contextul fondurilor proprii. În baza avizelor părților interesate au fost elaborate sintezele recomandărilor și au fost definitivate proiectele regulamentelor menționate.

Elaborarea reglementărilor a fost inițiată în cadrul proiectului Twinning al Uniunii Europene aferent consolidării capacității BNM în domeniul reglementării și supravegherii bancare în colaborare cu Banca Centrală a Olandei și Banca Națională a României, în contextul transpunerii Directivei 2013/36/UE și Regulamentului 575/2013, prin care în Uniunea Europeană a fost pus în aplicare cadrul internațional de reglementare Basel III. La o primă etapă, prin prevederile proiectelor regulamentelor sunt promovate noile abordări pentru calcularea fondurilor proprii și a suficienței capitalului ponderat la risc (care pe lângă riscul de credit include și alte riscuri - riscul operațional, de piață și alte riscuri aferente activității bancare).

Proiectele actelor normative promovate în prima etapă vor prevedea o perioadă pentru asigurarea unei conformări corespunzătoare a activității băncilor cu prevederile noului cadru de reglementare.

Totodată, Banca Națională a Moldovei a inițiat procesul de transparență decizională a Instrucțiunii cu privire la prezentarea de către bănci a rapoartelor COREP în scopuri de supraveghere, prin care se instituie cerințe cu privire la formatul și modul de raportare a informației aferente actelor de reglementare elaborate la prima etapă de transpunere a cadrului prudențial european.

Banca Națională a Moldovei continuă elaborarea actelor normative, pentru aplicarea prevederilor Legii privind activitatea băncilor nr.202 din 6 octombrie 2017 și pentru alinierea la standardele europene (Basel III).

Alinierea legislației bancare a Republicii Moldova la standardele internaționale prin perfecționarea mecanismelor cantitative și calitative de administrare a băncilor va contribui la promovarea unui sector bancar sigur și stabil, la creșterea transparenței, încrederii și atractivității sectorului bancar autohton pentru potențiali investitori și creditori ai băncilor, precum și pentru deponenți etc. Cadrul nou condiționează dezvoltarea noilor produse și servicii financiare, datorită asigurării unui mediu de stabilitate financiară ce permite menținerea solidității financiare a băncilor și a întregului sistem.

Vezi și

Tag-uri
depozite [1]
credite [2]
statistica [3]
capitalul [4]
activele [5]
lichiditatea [6]
soldul creditelor [7]
profitul băncilor [8]
banca [9]

Sursa URL:
https://www.bnm.md/ro/content/situatia-financiara-sectorului-bancar-al-rm-trimestrul-i-2018

Legături conexe:

[1] https://www.bnm.md/ro/search?hashtags[0]=depozite [2] https://www.bnm.md/ro/search?hashtags[0]=credite [3] https://www.bnm.md/ro/search?hashtags[0]=statistica [4] https://www.bnm.md/ro/search?hashtags[0]=capitalul [5] https://www.bnm.md/ro/search?hashtags[0]=activele [6] https://www.bnm.md/ro/search?hashtags[0]=lichiditatea [7] https://www.bnm.md/ro/search?hashtags[0]=soldul creditelor [8] https://www.bnm.md/ro/search?hashtags[0]=profitul băncilor [9] https://www.bnm.md/ro/search?hashtags[0]=banca